

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 440.— Negyed évre K 110.—
Fél évre . 220.— Egy hétre . 20.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség . . . 10-20

Rakovszky újabb akcióra készül

Az Andrássy-párt elégedetlen a Prónay-ügy elintézésével

Budapest, aug. 12. Belitska Sándor honvédelmi miniszter ma váratlanul jelentést tett a nemzetgyűlésnek Prónay Pál alezredes ügyéről. A bejelentés élénk feltűnést keltett. A kiszagdapártnak általában tetszett az elintézés, a kereszténypárton azonban keveselték és enyhének találták az alezredesre kiszabott 30 napos szofafogságot. A kiszagdapárton viszont némelyek sokallták a kiszabott büntetést, de különösen annak indokolását tartották súlyosnak. A kereszténypárt elégedetlen volt a büntetés módjával, a kiszabott büntetés mértékével és sokan elégedetlenek voltak emiatt. Andrássy Gyula gróf, a párt vezére azonban, miután több ízben tárgyalt Rakovszky Istvánnal, kifejtette a párt tagjai előtt, hogy a büntetés csak látszólagosan enyhe. Azt fejtette ezután, hogy mért történt a büntetés ilyen módon és ilyen mértékben.

A kormány számára két mód kínálkozott — fejtette Andrássy — az egyik a fegyelmi út, a másik a büntető eljárás. A fegyelmi utat ajánlotta különösen az a körülmény, hogy így könnyebben tehető eleget a Ház ana határozatának, hogy minél előbb intézze el az ügyet és tegyen a Háznak jelenést. Ezért választotta a kormány a fegyelmi elintéztést és ennek során szabta ki Prónay Pál alezredes fölöttes hatósága a legmagasabb büntetést. A büntető eljárás nem lett volna ilyen célravezető, mert így a felelősségre vonható tényezők helyett felelősségre nem vonható tényezők elé került volna a dolog, amikor a kormánynak nem lett volna módjában érvényesíteni azt az elvet, hogy sürgősen folytassák le az eljárást és intézzék el az ügyet. A katonai büntető törvénykönyv különben sem tartalmaz intézkedést hasonló deliktumra. Prónay Pál eseteleménye nem lett volna üldözhető és precedens sem volt az ilyen esetre. Mindezekért a fegyelmi eljárás során kiszabott büntetéssel elintéztettek lehet tekinteni az ügyet.

A kereszténypárt egy része ezután a felvilágosítás után is más nézetben volt és sokan azt hiszik, hogy az ügy ezen a módon még nincs teljesen elintézve. Az Andrássy-párt elégedetlen.

kedőt Rakovszky István vezeti. E csoport már csak azért is tulajdonosan enyhének találja a büntetést, mert szerintük időközben olyan események történtek, a melyeknek szoros kapcsolatát a Prónay-üggyel meg lehet állapítani és amelyek bizonyítékul is szolgálnak arra, hogy Prónay fenyegetéseit a lehető legsúlyosabban kellett volna elbírálni. Az Andrássy-párt hadviselt tagjai különböző példákat hoztak fel arra, hogy a háboru alatt milyen kis fegyelmi sértésért szakították ki 30 napi szofafogságot a katonai fegyelmi hatóságok.

Rakovszky és barátai mozgalmat fognak indítani, hogy a hadügyminiszteri jelentést tüzzék ki napirendre. Nem lehetetlen, hogy ez ügyben már holnap felszólalás történik és ez esetben smét viharra van kilátás, mert a kiszagdák ezt fölöslegesnek tartják és ha döntésre kerülne a sor, élesen állást foglalnak ellene.

Komplikálja a helyzetet az, hogy a kiszagdák nagy része hazautazott kerületébe, így Andrássyék szombaton esetleg többségben lehetnek és leszavazhatják a kiszagdakat. A kiszagdapártnak szóbakerült ez a lehetőség és többen aggodalmuknak adtak kifejezést. Nem lehetetlen, hogy maga Rakovszky István szólal fel és fejt ki álláspontját a kormány eljárásáról.

Az Andrássy-párt egyébként ma bejelentette a kormánynak, hogy a maga részéről Bleyer Jakabot, Szabó Józsefet és Schnitzer Ferencet kívánja Baranyába miniszteri biztosokul kineveztetni. Nem lehet tudni, hogy a kormány honorálni fogja-e ezt a kívánságot.

Szilágyi Lajos interpellációja

A holnapi ülésen Szilágyi Lajos interpellálni fog a tartalékos és népfőlkeltő rokkantak és családtagjaik ellátása érdekében. — Ezenkívül a felszabaduló baranyai területekre nézve azt kéri a kormánytól, hogy ott egyelőre ne engedjen meg semmiféle pronagandát és népgyűlést, ne hogy ezzel is fokozzák az izgalmat.

Hiszek egy istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!

E fogadták az amerikai különbékét

A nemzetgyűlés tüntetése Amerika mellett

Budapest, aug. 12. A nemzetgyűlés mai ülését 10 órakor nyitotta meg Bottlik József alelnök. A diplomáciai karzaton Grand-smith amerikai főmegbízott és a budapesti amerikai misszió négy tagja van jelen.

Mózer Ernő, a külügyi bizottság előadója, ismerteti

az amerikai békehatározatokról szóló törvényjavaslatot. Többek között ezt mondja:

Az amerikai kongresszus 1921. július 1-én békehatározatot hozott, amelynek értelmében a hadállapot az amerikai Egyesült Államok és Magyarország között megszüntetnek tekintendő. Ezzel a határozattal az Egyesült Államok főmegbízottja megjelent a kormánynál, kijelentvén, hogy amennyiben a magyar nemzetgyűlés ezt a határozatot elfogadja, Amerika hajlandó a béketárgyalások megindítására.

Gyakran voltunk abban a helyzetben, hogy már azt hittük, vége Magyarországnak, és ma, amikor az ország súlyos gazdasági helyzetben van, megjelent a látóhatáron az első fecske, az amerikai különbéke határozat. A kongresszus és az amerikai Egyesült Államok elnöke békejohot nyújtott a magyar nemzetnek és így kritikát gyakorol a trianoni béke felett. Nem hajlandók részt venni tovább az eltiprásban, hanem azt akarják, hogy a nemzetnek joga legyen az élethez és a fejlődéshez. Október 13. óta igen sok ígéretet kaptunk, mindezek azonban csupán szavak maradtak. Az első tény ez a békehatározat, amely joggal kelti fel bennünk a reményt arra nézve, hogy lesz Magyarország! Első és legfontosabb érdeke a nemzetnek, hogy ezt a javaslatot elfogadja. Hálátelt szívvel gondol az amerikaiakra, akik a különbéke gondolatát megfogalmazták, annak po'gáira és elnökére, aki azt jóváhagyta, a budapesti főmegbízottra, akinek utján ez a békehatározat a nemzetgyűlés asztalára kerülhetett. (Élénk éljenzés és taps.)

Meg vagyok győződve, hogy e határozatok hatása alatt újabb és újabb határozatok fognak tenni, hogy amikor az amerikai nemzet kimondta a „Wae Victos!” elve ellen szavát és biztonsági akarja tovább fejlődésün-

ket, közel vagyunk ahhoz az időhöz, hogy teljesséni fog régi óhajunk. Kéri az ajánlat elfogadását. (Taps.)

Pallavicini György örgróf: Utóbbi időben nem bánt velünk a sors valami irgalmasan. Magyarország olyan állapotba jutott, amelyben ezeréves fenállása óta még nem volt. Az első barátságos lépés Magyarország felé csak most történt meg az amerikai kongresszus határozatával, amelyet részemről legmelegebben üdvözlök. Együttal rá akarok mutatni annak a jelentőségére, hogy épen az amerikai Egyesült Államok részéről történt meg ez a lépés, amely Egyesült Államok a valódi demokratizmus képviselőinek tekinthetők, amely a háboru kritikus pillanatában is a 14 ponttal lépett elő. A 14 pontba vetett reményeink szétfoszottak, amennyiben a győztes Államok épen az ellenkezőjét valószínűsítették meg, amikor az államokat és elsősorban Magyarországot a legigazságtalanabb békére kényszerítették. Remélem, hogy amint Amerika az amerikaiaké, épen így elismerte ezen ajánlatával Amerika azt a jogunkat, hogy Magyarország a magyaroké. Örömmel fogadom el a javaslatot.

Dvorceák Győző: A Pittsburghan hozott határozattal töviskoronát nyomtak a tót népre. Ezt követte a keresztrefeszítés, amely a trianoni béke ratifikálásakor történt meg. Az Egyesült Államok nem fogadták el a trianoni békét, amely ránk nézve sem béke, csak az erősebb parancs. Az Egyesült Államok közvéleménye csak a közelmúltban győződhetett meg arról, hogy a tót nép nem ismeri el a csehszlovák elnevezést és sohasem fog Csehországhoz tartozni. 1918 május 30-án 12 cseh és 5 tót képviselő meghatalmazás nélkül kötötte meg a csehszlovák szerződést, amelyet Wilson rontott el és most nemzetéhez méltó elnöke az Egyesült Államoknak, Harding jóvá akarta tenni és megvagyok győződve, hogy jóvá is fogja tenni. A magyar szabadság és magyar integritás magva amerikai földön van elvetve. Csak fölünk függ, hogy ez a mag ki fog-e kelni. A javaslatot elfogadja.

Kutkafalvy Miklós:

Örömmel tölt el az a tény, hogy az Egyesült Államok kormánya különbékét akar kötni. Magyarországot a népek önrendelkezési jogának ürügye alatt darabolták fel és így szakították el a magyar-rutén népet Magyarországtól. Ennek alapja az a határozat volt, amelyet az Egyesült Államokban levő rutén néppel 1918 november 24-én Philadelphiában létesítettek. Ezt az agitációt a csehek financiozták és propagálták. Az amerikai rutén nép nem dönthet a magyarországi rutén nép sorsa fölött és így nem hajlandó elfogadni azt a határozatot amelyet Galícia és Ukrajna ruténjei hoztak. A Kárpátok alatti rutén nép 1000 éves traliciójához a Magyarországhoz való hűségében hű akar lenni. A cseh kormány a kilátásba helyezett autonómiából eddig nem valószínű meg semmit, ezzel szemben a legerőszakosabban folytatja a centralizációs politikát. Állandó üldözéssel terrorral uralkodik, a nép nyomorog és az éhség következtében tömegesen pusztulnak el éhínségben. Kijelentette, hogy a rutén nép nem fog addig nyugodni, amíg önrendelkezési jogát vissza nem kapja.

Berky Gyula pártja nevében kijelenti, hogy az amerikai nép, amely az 1848-49-iki szabadságharc alkalmával szintén közbelépett, mostani békeajánlatával régi tradíciójához méltónak mutatta magát. Pásztor József ugyancsak a kisczardapárt nevében örömmel üdvözlö az amerikai nép igazságérzését.

Ugron Gábor az ellenzék nevében szólal fel és kifejti, hogy ebben a kérdésben semmiféle pártkülönbségnek lenni nem szabad. Amerika ezen lépésében kulturális gazdasági és szabadságharcunk megerősödését látjuk, amelyet integritásunk érdekében folytatnunk kell.

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter: Az előtűnk levő jelentést a magyar kormány és a magyar nemzetgyűlés emelkedett hangulatban tárgyalta és üdvözölte. Lényegesnek tartjuk az Egyesült Államoknak ezen békehatározatát, amivel kifejezte azon emberszerető szellemét, amelylyel a megértés és világosság felé kell haladni és amely egyetlen bázisa a világbékének. Néhány rövid szóval méltatni kívánom annak az elhatározásnak a fontosságát, amely most előtűnk fekszik.

Az amerikai Egyesült Államok részére három megoldás kínálkozott akkor, amikor a világháború befejezéseként a békét a maga részéről meg akarta állapítani. Az egyik megoldás az lett volna, hogy a trianoni békét a maga részéről egyszerűen megerősíti s ezzel a megerősítéssel annak végzetes rendelkezéseit szentesíti. A másik megoldás az lett volna, hogy mivel az amerikai nép álláspontja oda módosult, hogy a nemzetek ligáját megalakította s egyben kijelentette volna, hogy az európai ügyekben résztvevni közvetlenül nem kíván, de a trianoni békének egyes kiszakított részeit, még pedig csak azokat, amelyeknek terheit mi viseljük, jóváhagyja. A harmadik megoldás az, amely előtűnk fekszik. A világtörténelem jól ismeri azt az elhatározást, am-

kor valamelyik nemzet kimondja, hogy egy nemzet egy más nemzettel hadiállapotban van. Tudtommal ez az első eset, amelyet az Egyesült Államok követett, hogy a békeállapotot valamennyi országgal szemben kimondták, velünk szemben, a velük hadiállapotban volt országokkal szemben. Enn ebben kifejezett tendenciát látok a nemzetek barátságos fejlődése felé, hiszen a legnagyobb világhatalmak egyike, az Egyesült Államok kormánya határozta el magát arra, hogy velünk szemben a kegyetlen békeállapotokat nem kívánja megerősíteni és hajlandó a mi szerencsétlen

Az állam 300 millós építési akciója

Holnap döntenek a városok a hozzájárulásról

Hétfőn az összes városok kiküldötteinek részvételével országos értekezlet volt Budapesten az állami építkezési akció megindításáról, illetve az erre a célra előirányzott 300 millió korona állami hozzájárulás mikénti felhasználásáról.

Az értekezleten Bérczy István dr. miniszteri tanácsos elnököt, Debrecen város képviselőjében Aczél Géza főmérnök és Ary Lajos tb. főszámvevő jelent meg. Bérczy miniszteri tanácsos közölte az értekezleten, hogy most már a kormány nagyobb szabású tervet dolgozott ki a lakáskérdés megoldására s már a közeli hetekben törvényjavaslatot nyújt be a lakásépítés országos megindításáról. A kormány jól tudja, hogy a lakásínség koránt sincs megoldva az eredetileg tervezett háromszáz millióval. Az új törvényjavaslat tehát lényeges kedvezményeket fog biztosítani mind azoknak, akik lakásokat létesítenek. **Új építésekre 30 éves, ráépítésekre 20 éves, raktárak, pincék, boltok, irodák, padlások lakásokká való átalakításánál 15 éves adómentesség biztosítottik.** Ezenfelül az új lakásoknál biztosítottik a szabad bérmegeállapítás és lakóválasztás joga, rekvírási alóli mentesség stb. Ezen kedvezményekben az 1923 végéig építendő lakások részesülnek.

Városok lakásépítésre a 300 millióból kapnak segítyt, ha ingyen telket és a közművek létesítését biztosítják. A városok kapnak bizonyos összegű segítyt, de ugyanannyit kell a városoknak is pénzben vagy építési anyagban biztosítaniok. Ez esetben az épületek azonnal a város tulajdonába mennek át. Az államsegély után 25-30 éven át legfeljebb 2.5 százalékot kell fizetni amortizációképen.

Az épületek még ez év november végéig megépítendőek. Az ingatlan vagyonszállás tárgyalásánál a városok valószínűleg mentesítettni fognak a váltás alól, de ennek feltételül alighanem a lakásépítési akcióban való megfelelő részvétel fog kikötetni.

A Lakásépítési Tanács által kidolgozott tervek szerint a lakások költségei 120,000, 180,000, illetve 250,000 koronát tennének ki. Ezen összeg felelőre a telkekről és a közművek létesítéséről kellene tehát a városnak gondoskodnia. Telkekre nézve a kívánóság az, hogy lehetőleg 80 négyszögöl biztosítottassék lakásonként,

nemzetünkkel békére lépni. Hornvánszky Zoltán pártja nevében üdvözlö a javaslatot és elfogadja azt.

Csukás Endre a vendek érdekében jelenti be kiáltványát, hogy azt a külügyminisztérium utján juttassák el a világ népeire, amely szerint a vend nép a régi Magyarország lakója, szent István birodalmának tagja akar maradni.

Schlachta Margit a magyar nők nevében üdvözlö az amerikai nőket, amiért ezen javaslatlal békejobbót nyújtottak a megcsontított országnak.

A nemzetgyűlés egyhangulag elfogadja a jelentést.

igy összesen 10 hold területre volna szükség, mely azonban több helyen is lehetne. A lakásbért a városépítette házakban a város szedi a kölcsönvett tőke kamatait huszonöt év eltelté után nem fizeti. Az építendő lakások számára a város tartozik közműveket, csatornázást, utcavilágítást, utburkolatot stb. létesíteni.

A városok pénztázeletekét is vehetnek kölcsönt. Az így reá-háramló terhek fedezésére nemcsak a lakbér áll rendelkezésre, de a törvény biztosítja azt is, hogy a fényüzési és forgalmi adó egyharmadrésze a lakásépítő városé lesz.

A városok elhatározása és az eredmények a lakásügyi tanácshoz való bejelentése sürgős, mert a törvényjavaslat, melybe a városok részesedése belefoglaltatik, még a nemzetgyűlés szünete előtt betervezendő.

A városok képviselői hazatérve, beszámoltak az értekezletről és a vidéki városok nagyrésze már határozott is olyan értelemben, hogy az állam által körülírt feltételek mellett hajlandók a középítkezéseket megvalósítani. Ilyen határozatot hozott már többek között Szeged és Nyíregyháza is.

Debrecen város tanácsa bizalmas ülésen foglalkozott kiküldötteinek jelentésével és így Debrecen elhatározásáról nem tudósíthatunk.

Holnap Budapesten ülést tart a városok kongresszusa. Ezen az ülésen határoznak a vidéki városok kiküldöttei véglegesen állásfoglalásukról a kormány pozícióival szemben.

Debrecen város tanácsát ezen az ülésen a Budapestben tartózkodó Vargha Elemér dr. tb. főjegyző fogja képviselni, akit ma express-levélben informáltak a városi tanács álláspontjáról.

Az orvosszakértő Dobórol, Hüttnerrel és Sztanykovszkyról

A Tisza-pör mai tárgyalása

Budapest, aug. 12. A mai tárgyaláson Kluge Endre dr. elmeorvos-szakértő mondta el a Dobóra vonatkozó megfigyeléseit.

Elnök: Mivel ugy Hüttner mint Sztanykovszky a hadbíróági tárgyaláson azt kérte, hogy a rájuk vonatkozó orvosi szakvéleményt egyrészt betegségükre, másrészt családjukra való tekintettel zárt tárgyaláson hallgassa meg a bíróság, a magam részéről is elrendelem ez ügyben a zárt tárgyalást.

Délben tizenkét órakor ért véget a zárt tárgyalás, ami után az elnök szünetet rendelt el.

Szünet után Bedő Mór dr. ügyvédet, az Otthon-kör ügyészét hallgatták ki. Október 31-én délután 4 óra tájban az Otthon-körben volt. Nagy társaság hallgatta Kéri Pál előadását az előző éjszaka történetéről. Az órajelene-tről nem hallott semmit.

Pinterits Károly irasszakértő kijelenti, hogy a Bálóné-féle emlékkönyvben Kéri Pál, Friedrich és Hüttner aláírása hamis.

A tárgyalást holnap folytatják.

Jó és olcsó szövetek
Piac-u. 73. Feldheim és Weisznál

Tűz a városi bérpalotában

Az augusztusi forróságban elalélt Piac-utca járókelőinek érdekes látványban volt részük ma déli egy óra után. A Dobozy-átjárónál lévő városi bérpalotának a Gambrinus-étterem fölötti része a rekkenő hőségben egyszerűen füstölögni kezdett. Eleinte csak vékony, világosszínű füstfoszlányok szivárogtak át a palatető résein. Később haragosabb sötét füstfelleg tört elő egy aetőablakon, amíg egyszerűen hangos csörömpöléssel egy tetőablakon, amide egybe és ivelt az átjáró járdájára. A lerepiült pala nagy riadalmat keltett az egy-kettőre tömeggé szaporodó nézők seregében. Azt hitték, hogy az első pala után több is következik és hátrább vonultak, az utca járdájáról nézték a tetőn keletkezett lyukon kicsapdosó lángnyelveket. A katonai és rendőri őrzésnek, amely a tűz helyére pár perc alatt megérkezett, már nem sok fáradságába került kordont vonni a Dobozy-átjáró körül.

A rendőrcsapat megérkezése után kivonultak a tüzőltők is. Egy kézfecskendőt hoztak ki és azzal próbálták feltolni a vizet a negyedik emeletre. A kézfecskendő azonban nem tudta felhajtani a vizet, csak a második emeletig, úgy, hogy telefonon kellett gőzfecskendőt hoztatni. Tíz-tizenöt perc múlva végre megjött a gőzfecskendő. Azonnal beállították és megkezdtek az oltási munkát. A pöfögő gőzmasina pompásan ontotta a vizet, amely a tömlő apró lyukain keresztül finom, kétméteres sugárban szökött elő.

Mintegy negyedórányi megfeszített munka után végre sikerült eloltani a tüzet, amely a tetőgerendázatot jó darabon teljesen elhamvasztotta, a tűz a lift csigakamarája mellett levő mosókonyhában keletkezett.

Kertész
mindig a legolcsóbb!

Nagy választék az összes női és férfi divatickekben! Férfi ingek, gyapjuszövetek, női, férfi és gyermekharisnyák!

Szolid olcsó árak!

KERTÉSZ, Piac-u. 19.
Cimre tessék ügyelni!!

Prónay alezredest 30 napi szobafogságra ítélték Gaál Gasztont megválasztották a nemzetgyűlés elnökévé

Budapest, aug. 12. A nemzetgyűlés mai ülésén, az amerikai békeajánlatról szóló törvényjavaslat letárgyalása után

Belitska Sándor honvédelmi miniszter emelkedett szólistára és a következőket mondotta:

— Van szerencsém tiszteletteljesen jelenteni, hogy a megtorló eljárás a bünvádi üldözésre jogosult illetékes parancsnok a mentelmi jog sérelmének Rakovszky István nemzetgyűlési képviselőnek, a nemzetgyűlés volt elnökének bejelentése után hatádkéntalanul folyamatba tette.

A katonai büntető törvénykönyv 353. §-ába ütköző, a kormány által a közügyek tárgyalására rendelt gyűlekezett ellen való erőszakos cselekvés által elkövetett nyilvános erőszakoskodás büntető törvénykönyv 271. §-ába ütköző és a becsületbiztonsága ellen becsületen és erkölcstelen fellépés vétsége címén a mentelmi jog sérelmének a nemzetgyűlés által történt megállapítása után az illetékes parancsnok a katonai ügyész indítványára meghozta a következő határozatot:

„A m. kir. esendőrség felügyelőjének 436—21. számú határozata. A m. kir. esendőrség felügyelője, mint illetékes parancsnok, a katonai büntető törvénykönyv 353. §-ába ütköző nyilvános erőszakoskodás büntette címén Prónay Pál báró alezredest ellen tett feljelentés vizsgálat tárgyává téve, *Büntetésnek találta* a katonai büntető törvénykönyv 571. §-ába ütköző, *közszolgálatok teljesítésében való beavatkozás vétségében*, továbbá a katonai büntető törvénykönyv 761. §-ába ütköző, a becsületbiztonsága ellen elkövetett vétségben, amelyet azzal követett el, hogy Rakovszky István nemzetgyűlési képviselőhöz, mint a nemzetgyűlés volt elnökéhez intézett levelében olyan kifejezéseket használt, amelyeknek célja az volt, hogy a nemzetgyűlés mindenkor elnökét hivatalos működésében akadályozza....

Rupert Rezső: Ezért a polgári törvények szerint börtön jár!

Belitska Sándor honvédelmi miniszter: ...és költött, va. amint elferdített tények közlésével úgy Rakovszky István nemzetgyűlési képviselőt, mint Beniczky Odön nemzetgyűlési képviselőt hamisan vádolta meg, mely vádolás esetén alkalmos volna arra, hogy őket a közvélemény előtt megvetésnek tegye ki. E vétségért, s a mellett hogy a szolgálati szabályzat általános részének tilalma ellenére politikai ügyekben tanúsított magatartásával a nyilvánosság előtt hátrányos megítélésnek tette ki magát, a m. kir. esendőrség felügyelője őt a katonai büntető perrendtartás 2. §-a alapján fegyelmi uton 30 napi szobafogsággal fenytii meg. (Helyeslés jobbtól. Derültség a keresztény pártban és az ellenzéken.)

Felkiáltások a kispadapárton: Elég büntetés!

Belitska Sándor honvédelmi miniszter ezután az indokolást ismerteti részletesen. — Az indokolás szerint a levél első ré-

szében nincs sértés. A „nem tűrhetem” kifejezés nem egváb mint frázis. A levél egy komoly tesztületet nem fenyegethet meg. Me., állapítja továbbá, hogy semmi joga Prónay Pálnak a nemzetgyűlés elnökét bírálni. A fegyelmi eljárásnál figyelembe vették a súlyosbító körülményeket is és ezért a *legsúlyosabb büntetést alkalmazták.*

Szilágyi Lajos: Ez nem elég-tétel!

Hornánszky Zoltán: Gyenge! Belitska honvédelmi miniszter: Én a záros határidőt be sem tartottam. Kérem a jelentés tudomásul vételét.

Elnök: A bejelentés nem képezheti vita tárgyát. Ha napirendre akarja tűzni a Ház a jelentést, akkor a napirend megállapításánál van ennek helye. — Most pedig következnek

az elnökválasztás

Elnök elrendeli a szavazást, a mely a házszabályok értelmében titkosan folyik.

A szavazás lefolyása után az elnök kihirdeti az eredményt. Leadtak 93 szavazatot, ebből 88-at Gaál Gasztont kapott, 5 szavazat megosztott. Ezzel — mondta az elnök — Gaál Gasztont a nemzetgyűlés megválasztott elnökének jelenem ki. Az ülést felüggesztem.

Szünet után folytatták

az ingatlan vagyonszállásról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Rupert Rezső hibáztatja a pénzügyminiszter pénzügyi politikáját, mert nem látja a takarékoság elvének keresztülvitelét. A kormány iránt bizalmatlan lévén, nem fogadja el a javaslatot.

Bartna Béla elfogadja a javaslatot.

Pálffy Dániel a városok mentesítését sürgeti a válság alól.

Csukás Endre határozati javaslatot nyújt be, amely szerint a leégett és a leégés után ujonnan épült házak tulajdonosai, vagy azon birtokok, amelyekben jelzálogkölcsön van, a vagyonszállás kényszerkölcsönrel legyen fizethető. Ugyanílyan ebanásban részestüljenek a városok parkjai, faiskolái és azon birtokok, amelyekben internátusok vannak.

Fodor Béla a javaslat mellett szólal fel.

Ezután elfogadták Schandl Károly indítványát, amely szerint az üléseket a vagyonszállás javaslatának tárgyalása idejére egy órával meghosszabbítják.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után az ülés 2 óra-
kor véget ért.

Vegyetek menekült bélyegeket!!

Gerő Ernő
Megnyit a **ruháruháza, Piac-utca 69.** (Ullmann fűszerüzlete mellett.)
Férfi, fiu- és gyermekruhákban óriási választék!!
Előzékeny kiszolgálás!! Igen olcsó szabott árak!!

Egy banktisztviselő 15 milliós pénzcsalása

Budapest, aug. 12. A rendőrség letartóztatta Schossberger Annát, a Jeizálogbank tisztviselőjét, akit azzal gyanúsítanak, hogy 28—30 embertől milliókat vett föl azzal az ígérettel, hogy a felveit összegekért olcsón külföldi valutákat fog vásárolni s a reá bizott pénzekkel nem tudott elszámolni. A tisztviselő másik üzlete az volt, hogy megbízóinak napi 5%-os kamatot ígért a valutavásárlásra fölveit pénzek után. Hosszu ideig fizette is a kamatokat. Megtörtént, hogy ha valaki átadott neki egy millió koronát, mindaddig, míg a pénz nála volt 25—50.000 koronáig terjedő napi használati díjat fizetett és ilyenformán két hónap alatt sokszor a kölcsönzött tőkét is teljesen visszatérítette. — Megtörtént, hogy valakinek, aki két milliót bizott rá, két hónap alatt kilenc és fél millió koronát adott vissza csak kamatokban, a nélkül, hogy a tőkéből egy krajcárt is törlesztett volna.

Körülbéliül két héttel ezelőtt a kamatfizetés megszűnt. Ekkor kiderült, hogy a banktisztviselő nem tudja üzleteket költöztetni. Megállapították, hogy a kamatok nagyrészt, a kifutó nyereségeket, a százezres hasznrészesedéseket mind azokból az újabb pénzekből fizette, amelyeket a tőzsdén való további játszás ürügye alatt vett fel.

Lloyd George otthagya a legfelsőbb tanácsot

Az angol és francia delegáció a népszövetség döntése alá bocsátja a felsősziléziai kérdést

Páris, augusztus 12. Lloyd George délelőtt 11 óra-
kor elutazott Londonba, Curson és az angol szakértők Párisban maradnak a konferencia befejezéséig, amely általános felfogás szerint nincs messze. Curson semmiképp sem fog más magatartást tanúsítani, mint Lloyd George.

Páris, aug. 12. Tegnap délután Millerinaádnál külön beszélgetés folyt le Lloyd George és Briand között.

Páris, aug. 12. A konferencia köreiben bizonyosnak mondják, hogy a francia és az angol delegáció egyetértőleg a nemzetek szövetségének döntése alá fogja bocsátani a felsősziléziai kérdést.

Berlin, aug. 12. Párisból jelentik: A szakértők bizottsága ma délelőtt átadta a konferenciának azt a jelentését, amelyet a legújabb kapott irányelvek értelmében dolgozott ki. Briand és Lloyd George már délelőtt értekeztek a jelentésről, de egyezséget nem tudtak elérni. Az értekezlet után azt beszéltek, hogy a megbeszélések nemcsak hogy egyezségrem nem vezettek, hanem megmutatták,

Volttak olyan ügyfelei is, akiknek nem volt készpénzük, ezek ékszerket adtak át neki azzal a megbízással, hogy az ékszereket zálogosítsa el és az így befolyt pénz után fizessen kamatot.

Két héttel ezelőtt, amikor kamatfizetési kötelezettségeinek először nem tudott eleget tenni, két kliense, Vas Andorné és Weinberger Kálmán, akik pedig jelentélen összeget kölcsönöztek neki, *csalásért és sikkasztásért* feljelentették a rendőrségen. — Ehez azután a feljelentések egész sorozata csatlakozott. Mire a tisztviselőt előállították a rendőrségen. Schossberger Anna minden vallomás előtt azzal tért ki, hogy semmi joguk nincs a panaszosoknak őt sikkasztással vádolni, mert *kamatokban sokkal többet fizetett nekik, mint amennyit tőlük tőkében kapott.*

Az eddigi feljelentések alapján Schossberger Anna sikkasztásai 14 millió koronára ruznak, azonban a banktisztviselő vallomása részben tisztázta e 14 millió korona ügyét és jöllehet 30—35 milliós üzleteket bonvolított le, a 14 millióból tulajdonképpen csak 5—6 millió korona hiánvozhatik, mert az elzálogosított ékszerek mind megvannak és a kifizetett napi kamatok is rengeteg kárt ténitettek meg.

A nyomozás tovább folyik.

hogy milyen ellentételek a fel-fogások. Mindkét fél kitartott álláspontja mellett, Lloyd George hajthatatlansága nagy csalódást keltett.

Briand bajban

Páris, aug. 12. A tegnapi esti lapok mind kiemelik az angol-francia ententét újabb kiétesedése. Különösen figyelemre méltó az *híranségeim* cikke, amely a sorok közt azzal vádolta Briandt, hogy *evetete a sulykot* és annyira *ekö.ötte magát* katonai, pénzügyi és ipari tekintetben a lengyel követelések mellé, hogy most egy hajszámyit sem tagíthat.

London, aug. 12. A Manchester Guardian, amelynek nagy politikai sulya van, csipösen jellemzi a párisi tárgyalásokat. Azt írja, hogy a francia miniszterelnök, amikor Lloyd George ezt a reménységét fejezte ki, hogy sikerülmi fog az entente-ot fenn-tartani, egy olyan embernek vad sóvárgásával, aki érzi a maga veszét, kapott a mentő szalmaszál után. A boldogtalan francia miniszterelnöknek *kinos negyed-óraja lesz, ha a kamara ismét összeül.* Szemére fogják vetni, hogy sokat elherdált a francia nemzeti presztizsból. Környezetének indiszkrét entuziazmusa tette, hogy Franciaország *elkötelezte magát Lengyelország legféltelenebb és legjogosultabb követeléseit* mellett. A francia külügyi hivatal szócsövei is veszedelmes játékot űztek, amikor *felcsigázták a lengyel remé-*

nyeket és ugyszólván garantálják Lengyelországnak, hogy mindent el fog érni, amit csak kíván. A francia kormánynak ettől a viselkedésétől kaptak vérszeméket és Korfanty bizvást hitette, hogy a franciák legalább is jó szemmel nézik a lázadást. Ne csodálkozzanak tehát a franciák, ha általános lesz az a gondolat, hogy köztük és Lengyelország közt a helyszínen titkos megállapodások jöttek létre.

Összehívják a német birodalmi gyűlést?

Berlin, aug. 12. Loebe birodalmi gyűlési elnöknek, valamint a külügyi bizottság elnökének Berlinbe való meghívását komoly helyzet jelének tekintik. A birodalmi kormány tanácskoznival kíván velük arról a kérdésről, vajjon a birodalmi gyűlést egybehívják-e vagy sem. A német kormány tekintettel a párisi eseményekre, a helyzetet nagyon komolyan tartja úgy, hogy a felelősséget nem akarja egyedül viselni, hanem meg akarja osztani a birodalmi gyűléssel.

Újabb lengyel lázadás fenyeget

Boroszló, augusztus 12. A párisi tárgyalások távolról sem elégítik ki a lengyelek vágyait és ez az oka, hogy a felkelők erősen mozgolódnak a határmentén. A lengyel katonák átkiáltják a németekhez, hogy legkésőbb vasárnap be fognak törni. Komoly helyen is tisztábnak vannak a veszedelemmel és biztosra veszik, hogy a lázadás ismét lángra fog lobbanni. A mozgalommal a vezetők csak taktikából várnak még, hogy olyan legyen a látszat, mintha a felkelést a párisi tárgyalások sikertelensége idézte volna elő. A beuthen kerületben nyíltan toborozzák a felkelő csapatokat. A fiatal lengyel bányamunkások legnagyobb részét a sokol-egyesületek tagjai, a bányákban szabadságot kérnek azzal az ürügyvel, hogy Constochauba mennek bucsura, valójában beállanak a lázadók seregébe.

A franciákat is szorongatják Marokkóban

London, aug. 12. Marokkói jelentés szerint a spanyolok vereségének híre Francia-Marokkóban is érezteti hatását. Berminstata lakosai már több ízben megáramadtak a francia csapatokat, ezek azonban eddig minden esetben visszaverték őket.

LEGSZEBB KALAPOK FRANK EDENEL.

Pisztolypárbaj sebesüléssel

Ma hajnalban 5 órakor a Nagy erdő egy tisztásán Kerekes György és Inczédy Imre dolánybevaltó hivatali tisztviselők súlyos feltételi pistolypárbajt vívtak. Az első golyó váltásnál Kerekes György golyója Inczédy Imrét arcán találta el.

A sebesültet Jósza Ödön dr orvos résziesítette első segélyben. Jósza dr megállapította, hogy ha Kerekes golyója hét centiméterrel beljebb hatol, feltétlenül halálos sérülést okoz. Inczédy Imrét, aki a lövés után eszméletét veszítette, a Belvárosi szanatóriumban vették ápolás alá.

De Valera levelet irt Lloyd Georgnek

London, augusztus 12. De Valerától levél érkezett Downing-Streetre Lloyd George számára, amelyet még tegnap nyomban futár vitt el Párisba. Ez a levél, mindt itteni politikai körökben állítják, egyszerűen a most folyamatban levő tárgyalásoknak egy természetes fejete és nincsen ok semmi különösebb optimizmusra. A miniszterelnök a legyzék vétele után azonnal instrukciókat küldött Londonba és szombaton reggelre minisztertanácsot hívott össze.

A Daily Chronicle párisi munkatársa a következőket közli:

Hogyan keletkezett petroleumforrás meséje?

A pénzügyminiszter meglepetése

Megintuk, hogy egy téves információ alapján a legnagyobb örömmel fogadták varosszerte azt a hírt, hogy a Hortobágyon, a pentezugi furásnál 825 méter mélységből petroleumforrás tört fel 8 méter magasra a föld színe fölé, de megintuk azt is, hogy ez a szenzációs hír — sajnos — nem felel meg a valóságnak, igaz belőle annyi, hogy igen kedvező földgáznyomot találtak, de viszont szomorúan igaz az is, hogy egy sajnálatos komplikáció miatt a további furást hosszabb időre be kell szüntetni és így a legkedvezőbb auspiciumok mellett meghatározhatatlan ideig várni kell, amíg kiderül, hogy a tényleges eredmény megfelel-e a várakozásoknak. Mára kiderült, hogy miként keletkezett a szenzációs hír. Vasárnap, mint ezt már ugyancsak közöltük, nagyon kedvező földgáznyomot találtak a pentezugi furásnál, amennyiben több mint 800 méter mélységből 44 fok meleg víz tört elő, amely bőven tartalmazott földgázt. A földgáz minősége jobb, mint a debreceni határban már eddig talált és felhasználható földgáz, akár az elepi, akár a kabai, akár a püspökladányi. Erről a nagyon fontos észleletről a furás vezetője nyomban levélben értesítette a bányakutató kirendeltség főmérnökét, aki Debrecenben lakik. A zárt levelet egy előmunkásra bízta. A munkás utközben betért a hortobágyi csárdába és ott a csárdásnak, abban a hiszemben, hogy nagyon érdekes szenzációval szolgál, elmesélte, természetesen tódtíva, a furás eredményét és nyomban kombinációkat is szőtt a várható további fejleményekről. Ugy vélte, hogy közelében megkezdik a nagy tartályok kiásását és építését, hogy a petroleumot és gázt tartalékolni lehessen.

A munkás laikus információi érthetően izgatták a hortobágyi csárdást és a legelső alkalommal közölte értesülését dr. Magoss György tisztí főügyvésszel. A főügyész, aki nagy örömmel fogadta a városra oly nagyjelentőségű hírt, értesítette a hallottakról a városi tanács tagjait is és így

De Valera levele válasza, rendkívül sokat ígérő és nagy lépés előre a tárgyalások menetében.

Még Dublinban is a legszigorúbban titkolják a legyzék tartalmát, de annyi kiszivárgott róla, hogy a siniein kormány kormány bizonyos kedvezményeket sürgeti Lloyd George-ot, hogy még kedd előtt, amikor az ir parlament össze fog ülni, járuljon hozzá a levélben foglalt javaslatokhoz. A római, párisi és washingtoni ir követeket sürgősen hazahívták.

került a szenzációs hír a nyilvánosság elé.

De nemesak Debrecen hozta lázba a petroleumforrás szenzációja, hanem ma reggel már számos fővárosi lapban is téves formájában látott napvilágot a hortobágyi szenzáció. Egvetlen lap kivételével a budapesti lapok mind eredeti formájában regisztráltak a hírt. Így történt azután, hogy a pénzügyminisztériumban, amely alá a kutatások tartoznak, nagy meglepetéssel értesültek ma reggel arról, hogy a Hortobágyon milyen mesés eredményt járt a furás. Annál nagyobb volt az illetékes ügyosztály meglepetése, mert az alárendelt bányakutató kirendeltségtől semmi ilyen jelentés nem érkezett, sőt ellenkezőleg két nappal előbb a kirendeltség táviratilag jelentette, hogy a cső leszakadt, amire a minisztérium nyomban le is küldte Fábán Béla főmérnököt Debrecenbe.

A pénzügyminisztériumból tehát nyomban a lapok elolvasása után telefonon felhívták Fábán főmérnököt és jelentést kértek a szenzációs hírről vonatkozólag. A főmérnök megadta a kért felvilágosítást, mely mindenben meg-egyeznek az általunk közöltekkel. Fábán Béla főmérnök egyébként holnap visszatér Budapestre, hogy amennyiben a leszakadt csőnek felülről való kiemelése nem sikerül, egy rák-emelő beszerzése iránt nyomban intézkedhessék.

Az olasz követ a kormányzónál

Budapest, augusztus 12. A kormányzó ma délelőtt a szokásos ünnepélyes módon fogadta Castagnetto Cajetan herceg olasz királyi követet, aki megbízó levelét nyújtotta át.

Budapest, aug. 12. A kormányzó ma délelőtt a szokásos ünnepélyes módon fogadta herceg Castagnetto Cajetan olasz királyi követet, aki megbízó levelét nyújtotta át. A követet Görgey József százados szárnysegéd kísérte a királyi palotába, ahol megérkezésekor az őrség diszbe állott. A fölépcsőnél Magasházy László első szárnysegéd, a kormányzó fogadóterme előtt Bartha Richárd dr. a kabinetiroda főnöke állott. Azután a kormányzó ünnepélyes audencián fogadta a követet és megbízó le-

velét Bánffy Miklós gróf külügyminiszter jelenlétében átvette.

Kineveztek a szófiai magyar ügyvivőt

Budapest, aug. 12. A kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy a szófiai külképviselet követségge átszerveztessék és nemeskéri Kiss Sándor követségi tanácsost ügyvivői minőségben e követség állandó vezetésével megbizassék.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 1.65.

Az értéktőzsde ma tartott irányzattal indult. A nyitási árfolyamok általában a tegnapi kurzusok alatt voltak. Zárlatkor, noha ma van a rendezési nap, a legmagasabb kurzusok maradtak érvényben. Árak:

Magyar Hitel 1550—60, Lezámitoló 700—20, Hazai bank 560—50, Angol-magyar 720—705, Magyar-olasz 300, Keresk. bank 6575—25, Pesti hazai 19800—20200, Borsod-Misk. 2900—80, Concordia 2175—200, Bpesti gőzm. 4575—600, Gizella 1625, Hungária 1950, Viktória 8400, Bánya és kohó 3450—4000, Ált. köszén 5400—250, Salgó 3600, —450, Urikányi 3300—425, Ganz-Danub. 22300—21600, Ganz-vill. 4000—25, Rima 1990—2060, M. Acél 2450—25, Schlick 840—65, Lipták 420, Láng 980—70, Brassói 2575—50, Nasici 9800—10000, Ált. fa 1260—90, Magyar erdő 1200, Országos faterm. 970—1020, Lichtig 800—45, Klotild 1925, Izzó 2975, Papir 7600, Östermelő 650—600, Gummi 2925—900, Telefon 2750—60, Adria 5200—4900, Atlantica 4000, Köz-uti 935—40, Déli vasut 1115—70, Levante 3525, Államvasut 2150—260, Trust 2150—75.

A valutaforgalom igen élénk volt és a kurzusok a nyitáshoz képest nyereséggel zárultak. Különösen áll ez a leire és a sokolra. Árak:

Napoleon 1130—1160, Dollár 344—355, Francia frank 28—29, Márka 4.37—4.43, Lira 15.75—15.90, Romanav 56 és fél—61, Lei 4.56—4.82, Sokol 4.38—4.47, Kor.-dinár 8.40—8.70, Bécsi 37 és egynyelcad—36, Lengyel márka 18—17.

Zürichi devizák:

Zürich, augusztus 12. (Zárlat.) Budapest 1.65, Bécs 0.75, Berlin 7.22 és fél, New-York 594, Milano 25.33, Prága 7.45, Zágráb 3.60, Bukarest 7.72, Hollandia 184.50, London 21.69, Páris 46.40.

Terménytőzsde

Zárlat. A hangulat megjavult, az irányzat tartott. Buzában az üzleti kissé megszilárdult. Magán cégek 1925 koronáért is kerestek árut. Kötöltek búzát 14 és fél ab állomás ráfizetés mellett. Buzában előfordult 79 kgr.-os minőségre kötés 1450 ab feladó állomás, szállításra 79 kgr.-os ugyancsak 1450, takarmány árpát kötöltek a közeli állomáson 1350—70, Zabot kötöltek József városi pályaudvaron 1450, ab feladó állomás 1410, Tengeri 1500, repce 1800—50, korpa 850—75, muhar 10 és fél.

Már az őszi szezonra megérkeztek a gyapjuszövetek. Feldneim Dezső posztóüzletébe, Király-u. 4.

— Vasárnap a református Nagytemplomban Uray Sándor Csűry István templomban Ferenc s.-lelkészek Konrad Zoltán 3 órakor kész, a Könyv d. e. Tóth Kálmán 3 órakor Uray Árpádtéri 3 órakor Nagy d. u. 3 órakor kész, az s. e. 10 óra s.-lelkész, Ferenc s. kertimáster Kovács J.

— Uray mot. Mezőszőlőt, követségrendőrrel beszüntetés, Mint jelenti, az reggel ismétését.

— A tőzsi lik a felvételől. Kárpát vidék eszkatója, előtt Kaszottani megvizsgálés, leten tudt, ügyvizsgáló vidéken a vizsgálók gát kell nyelvből, felelnek a nokok, elnevezett akkor ny módon b latból.

— Nádipitány. száma k dr. Nád székesfő államreösszes élére m főkapitány.

— H és vasár dettel a tott mü dez a l alap ja

— C jelentik tisztvis net az testben vizsgá borzalt test K mesterszájai aki he meg h csonki dobn, teit ha tet el.

— alatt földr kezdte árban mest

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek** a református templomokban: a Nagytemplomban d. e. 10. ó. Uray Sándor lelkész, d. u. 5 ó. Csűrly István s.-lelkész, a Kis-templomban d. e. 9 ó. Varga Ferenc s.-lelkész, d. e. 11 ó. Konrád Zoltán h.-lelkész, d. u. 3 ó. Gábor András s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban d. e. 10 ó. Könyves Tóth Kálmán lelkész, d. u. 5 ó. Uray Sándor lelkész, az Árpádtéri templomban d. e. 10 ó. Nagy Lajos s.-lelkész, d. u. 3 ó. Kiss Andor s.-lelkész, az Ispotályi templomban d. e. 10 ó. Gábor András s.-lelkész, d. u. 3 ó. Varga Ferenc s.-lelkész, a Homokkerti imaházban d. e. 10 ó. Kovács János vallásitanító-lelk.

— **Újra adnak román vízumot.** Megírtuk néhány nappal ezelőtt, hogy a budapesti román követség utlevél osztálya egy rendőrrel támadt afférvá folytan beszüntette a vízumok kiadását. Mint budapesti tudósítónk jelenti, az utlevélosztály ma reggel ismét megkezdte működését.

— **A tót nyelvtudást követelik a felvidéki magyar tisztviselőktől.** Kassáról jelentik: A Felvidék cseh vezér-pénzügyigazgatója, Kvech, pár nappal ezelőtt Kassára érkezett, hogy az ottani pénzügyigazgatóságot megvizsgálja. A vizsgálat befejezését követő zártkörű értekezleten tudtára adta a kassai pénzügyigazgatónak, hogy a Felvidéken az összes magyar tisztviselőknél 1922 április 1-ig vizsgát kell letenniük a szlovák nyelvből. Akik a vizsgán nem felelnek meg, azokat, ha gyvornokok, elbocsájtják, ha pedig ki-nevezett tisztviselők, akkor akkor nyugdíjazják, vagy más módon bocsájtják el a szolgálatból.

— **Nádószy — országos főkapitány.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kormányzó dr. Nádószy Imrét, a Budapest székesfővárosi magyar királyi államrendőrség főkapitányát az összes közbiztonsági szervek élére magyar királyi országos főkapitánnyá nevezte ki.

— **Hangverseny** Szombaton és vasárnap este 9 órai kezdettel a katonai zenekar válogatott műsorral hangversenyt rendez a Bika-kávéházban a zenealap javára.

— **Gyilkos leány.** Aradról jelentik: Aradon egy rendőrtisztviselő tegnap éjjel hazament az uton megbotlott egy holttestben. A röktön megindított vizsgálat megállapította, hogy a borzalmasan megcsontított holttest Kugler József aradi cipész-mester teteme. A nyomozás szálat Bezar Annához vezettek, aki bevallotta, hogy ő gyilkolta meg Kuglert és miután megcsontította, a Marosba akarta dobni, de közben emberek lépteit hallotta és ezért a holttestet eldobta az utcán.

— **Brüll S.** Piac-u. 72. sz. alatt levő fogműtermében, külföldről hazaérkezve ismét megkezdte működését. Jutányos árban vállal fogpótlást, fogtömést és foghuzást.

Pécsi kommunisták tüntetése a nemzeti hadsereg bevonulása ellen

Kaposvár, aug. 12. A még szerb megszállás alatt levő területről érkező jelentések szerint Grössek ezredes Pécsre érkezett Errain francia őrnagy, Forster angol ezredes és egy szerb határrendőrségi kapitány kíséretében a megszállott területek átadásának előkészítésére.

A Linder és társainak vezetése alatt álló kommunista munkásság attól félve, hogy eddigi korlátlan uralmának a szerb kiűritéssel bealkonyodik, minden lehető eszközt megragad, hogy a trianoni békében Magyarországnak ígért terület átadásának útjába akadályt gördítsen. R. kommunista sajtó a legfektelenebb izgatást viszi végbe sőt attól a fenyegetéstől sem riad vissza, hogy a munkásság a nemzeti hadsereg bevonulása ellen a legvégső eszközökhöz folyamodik. Az entente-tisztek megérkezését is céljaiknak megfelelő tüntetésre igyekeznek felhasználni.

Grossek ezredesnél már megérkezése napján egy rögtönzött munkás-küldöttség jelent meg, amelynek szónoka hangoztatta, hogy a pécsi munkásság

— **Vizvezeték javítások FÜLÖP-nél.** Csapó-utca 3. Telefon 917.

— **Puch-kerékpárok,** új és használt, Liga-gummik olcsó árban Molnár Testvéreknél.

— **Paneth gyári lerakatában** kitűnő minőségű orth. kóser felvágottak mindennél olcsóbbak. Piac-utca 19.

— **Moskovits uridivat szalon.** Angolán angol szövetek rak-táron. Hatvan-utca 5.

— **Aranyat, ezüstöt,** briliánsokat legmagasabb árban vesz **Braun A. és Tsa** ékszerész Passage, Gambinus mellett.

— **Kitűnő szabású férfi** fehérneműk legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél Piac 43.

SZÍNHÁZ

Az Angol Királynő-szálló kertjében ma, szombaton este kezd meg vendéglátását Szűcs Laci és kiváló kis művészcsapata. Mihó Ida, Sz. Hartnath Ilona, dr. Mihályi Ernő és Kompolthy Kálmán, a művész-est iránt óriási az érdeklődés úgy, hogy már csak mérsékelt számú jegy áll rendelkezésre.

Tánckirálynő látványos nagy filmujdonosága ma 7 és 9 órai kezdettel kerül bemutatásra a Vígyszínház-mozgóban. A kép Fanny Eisslernek a világhírű táncosnőnek élettörténetét tárgyalja könnyekig megható szerelmi láték keretében. A látványos és elejétől végig érdekes filmalkotás mindenképpen nagy érdeklődésre tarthat számot.

Porosz kőszén és kokszt szoba fűtésre kapható

Schuschitzky János és Társa szénnagykereskedésében Szent Anna-u. 7. Ispotály-u. 9.

körében nagy az izgalom a kiűrités elrendelése miatt és a munkásság kész a magyar csapatok bevonulását minden eszközzel, a végső ellenállás árán is megakadályozni. Grossek ezredes azonban higgadtságra intette a küldöttséget, megállapítván, hogy a munkásságnak nincs akuk arra, hogy hántódástól tartanak.

A kommunisták a Pécsre érkező entente küldöttnk előtt tüntetni készülnek Baranya megszállása érdekében. Küldöttség jelent meg Raics kormánybiztos főispán előtt és bejelentette, hogy a pécsi munkások egységes akarattal állnak a bevonulással szemben. Tegnap is tüntetett egy kommunista-csoport a terület visszacsatolása ellen, a tüntetés azonban zavargássá fajult.

Több üzlet kirakatát és a pécsi Nemzeti Kaszinó ablakait beverték. Számos polgárt tetleg bántalmaztak és végül a »Dunántul« című hazafias lap nyomdáját szétrombolták. (MTL)

FUIMUS

REGÉNY 34

IRTA JUSTH ZSIGMOND

Elindultak. Az est már tökéletesen leszállt. A nyugati ég hamvaskék alajából azért még kiváltak a fehér házak. Az esthang is szólott, a hazatérő csizmái is csak kopogtak a járdán. — Mintha itt most minden ember boldog lenne — mondta Gábor — ki hinné, hogy e pár házon túl valaki haldoklik?

A leányra nézett, az nem sietett, annak nem változott az arckifejezése. Szivtelen talán? ...

Beléptek a házba. Az asszony ott feküdt a vakon. Igen szegény lehetett s nagyon öreg. Egy pár rozoga butor volt a házában, amelynek alacsonyok voltak a gerendái, picinyek az ablakai. Az ágy mellett egy szál fagygyertya volt. — de volt ott egy nagy csokor virág is. Olyan mint amilyeneket Erzsébet szokott kötni.

Az asszony már nem tudott beszélni, de amint meglátta a „Misszonyunkat”, megtört fényű szemei még felvillantak. Szinte az élet tért vissza beléjük.

A leány nyugodtan mosolyogva leült ágyára, megigazította fejét, takaróját s végig simította homlokán a kezét. Gábor leült a szoba sarkában egy rozoga székre s nézett. Erzsébet nyugodt hangon beszélt az asszonynak. Elmondta a kis udvar száz baját. Mindegyik szárnyszerűen tudott hírt adni az öreg néminek. — Tudod Terka, az a kisebb gyöngygyűrű rosszul költ. Mind összetörte a tojásait. Most hoztam Pestről egy másikat... az öreg tyuk meg megdöglött.

Az öreg asszony sámlákozva nézett fel.

Csonka Magyarország — nem ország. Egész Magyarország — menyorszag

Markovits
banküzlete

Piac-u. 63. Telefon 565.

Dollár,

lei, sokol, devisák értékpapírok vétele és eladása !!

Átutalás

a külföld bármely placára. Tözsdei megbízások legpontosabb teljesítése.

Betoncserép
ezre 2000 korona!

Kapható

KRAUSZ cementárnyagárban KISHEGYESI-UT 2. Kisállomás mellett. Telefon 307.

Folyamkavics jutányosan kapható !!

Megülésre kész állapotban levő használt

boroshordókat,

valamint tisztán kezelt

FAJBOROKAT

a legolcsóbban beszerezhet

Waldmann Albert borkereskedőnél

Széchenyi-utca 37.

Pincék: az Alföldi Takarékpénztár Raktárvállalatának telepén, Pesti-u. 2.

GYŐZŐDJÖN MEG!

Brilliansért, aranyért

a legmagasabb árt fizetem.

GAITSCH ékszerkereskedő

Verbőczy-u. 2. sz. (parkamara.)

Kiss József

automotor és gépműhelye

Erzsébet-ut 20.

Elvállalja bármily rendszerű gazdasági gépek szakszerű javítását, törött góprészek autogén- : : hegesztését. : :

Bélyegzőgyár
és vésőintézet

PAULO I.

Telefon: 13-65

Mindenemű

bádogos és vízvezeték munkát

és azok javítását jutányosan és pontosan vállaljuk. — Fürdőkádakat kölcsön adunk

Weinberger és Friedmann

bádogos és szerelők

Halköz 1. és Széchenyi-utca 24. sz.

Uj nyári :: divatlapok

érkeztek **HEGEDŰS ÉS SANDOR** írod. és nyomd. műv. könyvkereskedésébe, Piac-utca 34. sz.

APRÓ HIRDETESEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 15 korona, minden további szög 150 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 kor., minden további szög 200 kor. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÁTEL

Aranyat, hamisfogakat, brilliánsokat a legmagasabb napi árban vesznek **Schiffmann** ékszerész, Piac-u. 67. Frohner-szálloda. épület.

Olmot bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapokban. Piac-utca 49. II-ik udvar.

Aranyat, ezüstöt, drágakövet magas árban vesz **Weisz Mihály és Társa,** Püspöki palota.

ELADÁS

Sapkaközpontnál Simonffy-utca 5. (Halpiac) mindenféle egyenruha és civilsapka legolcsóbban kapható. Hozott anyagból 24 óra alatt készül.

Friss élesztő legolcsóbb árban Csapó-utca 19., kapu melletti üzletben Rosenthalnál.

Paplanvarrodámban minden szakmabeli munkát készítek szépen, jutányosan. Kész áruk állandóan raktáron. Debreczeni, Kossuth-utca 11.

Gyermek-

kelengyék babi ing, flannel, Tetra és gummipelenkák, keresztelő paplan és garnitúr, hosszú és négyzetletes párnák, pólyakötők, jambók dus választékban. Gyermekkelengyék elkészítését hozott anyagból elvállaljuk **dr. HEGEDŰSNE** Gyermek elváltáza, SIMONFFY-U. 2.

Transzmissióhoz való két felső kerék eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Békebelli gyapju és mosó szövetek legolcsóbban beszerezhetők Roth, Piac-u. 77.

Eladó ház.

A Hatvan-utca közepén 1 nagy utcai szobából, 1 üzletteliségből, melyhez 1 kis udvari szoba és konyha is tartozik, valamint két udvari 1 szoba konyhas lakásból álló régebbi épület; ezenkívül teljesen új 3 szoba, előszoba, konyha, kamara, speiz, angol klozet, vízvezeték, 440 □-ól telek stb.-ből álló szép nagy ház eladó. A 3 szobás, új épületben levő lakás 3 nap alatt elfoglalható. Cim a kiadóban, a délutáni órákban.

Fehér hálószobák, legmodernebb ebédők, készen kaphatók Kovács Gyula műasztalosnál, Darabos-utca 17.

Épület, mulakatos munkákat javít, készít Krámer mulakatos, Hatvan-utca 4.

Dinnyevásár!! Olcsófajdinyve napban és kicsinyben **Széchenyi-utca 16.** Keresztépület.

Krisch Károly cserépkályharaktár, Debreczen, Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal cserépkályhák átrakását, tisztítását, javítását, falburkolati munkákat is.

Asztalos munkákat készít, javít jutányos áráért Vangor Antal, Csapó-utca 9.

Mezőgazdák figyelmébe!

Legjobb **acélekék, boronák, vetőgépek** és egyéb mezőgazdasági gépek. **G. E. PÉRSZÉK,** Neuschloss-lichtly gyártmányú gazdasági szerek, szekerek, székerek, székerek, székerek és egyéb mezőgazdasági gépek állandóan raktáron **Ráhrer Sándornál** Debreczen, Piac-u. 43.

Férfi-, női- és egyenruhákat olcsón vállal Tegdes János, Péterfia-utca 42.

Friss sütemények állandóan kaphatók Sztanó Gábor cukrásznál, Hunyadi 17-19.

TÚZIFA

száraz 2 éves vágásu prima hasábfá felvágva ölenként és vaggontételekben azonnali szállásra legolcsóbban napiáron beszerezhető

HOLCZER

latelepen **István-malom és Margit-fürdő közelében.** Megvételre keresek lábán álló akác vagy tölgyfaerdő-részeket, akácfa-sorokat és facsoportokat. Telefon 888.

Boros, pálinkashordók kisebb-nagyobb tételben kaphatók Rácz hordókereskedő, Péterfia 71.

Festék, lack, kence kiváló minőségben legolcsóbban Stern festéküzletében Piac-utca 10. Telefon 856

Szép nagy ház istállóval, Piac közelében eladó. Cim a kiadóba.

Uj zsák 185 db. eladó József kir. herceg-utca 16. Telefon 347.

Paneth orth. kóser **szalámi** és füstölthosok gyári lerakata megnyitott **Piac-u. 19.,** ezeltől **Schneck** bodega.

Kereskedőknek Anthracen tonta kis üvegekben pr. luc. 60 korona Mayernál, Simonffy-ntca.

KERESLET.

Aranya, ezüstöt, brilliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2 zám, I. emelet.

Fuvarozási vállalat Balázs Andor Piac-utca 64. Telefon 143.

Borozó és Falatozó zárórág nyitva Piac-utca 89., Royállal szemben. Friss felváltak és hűsítő italok.

Malomtulajdonosok figyelmébe! Felvonókat, csöveket, csövezetést jutányosan vállal Müller, Erzsébet-u. 115.

Széchenyi fürdő, volt Telegdi, állandóan nyitva, gőz és kád.

Egy németül beszélő leány egy gyerek mellé, ki a háztartás minden ágában segédkezésre vállalkozik, 15-ikére belépésre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Egy vaskereskedő segéd kerestetik. Ajánlat Lichtmann Dávid, Kaba.

Bolti szolgát keresünk **Hegedűs és Sándor** r.-t. könyvkereskedésben. **Piac-utca 34.**

Mindenféle női- és gyermekruha, valamint bolti ruha varrást legjutányosabban vállalom. Homok-utca 4 szám, 3 ajtó.

Intelligens zsidó család iskola idényre teljes ellátásra elfogad intelligens zsidó családjának gyermekét, ahol zongora, német nyelv, 1-6 és 2 ik gimnáziumból oktatást kaphat. Cim a kiadóhivatalban.

Általános irányú kézimunka tanfolyam nyílt meg Csapó-utca 33. sz. alatt, melyen a brüsszeli, csetnekí, flé, frivolita, vert csipkéket, kalotaszegi és más himzéseket, aszurozást, bluzok, ruhák kötését stb. lehet tanulni. Beiratások délután 3-5-ig

Jó megjelenésű segéd kerestetik azonnali belépésre Kohn Ignácz divat- és rövidáru, üzletében Nyiregyházán.

VEGYES.

Telefonok asztali és fali induktoros és telep áramu villanycsengőket készít és javít Földvári debreceni első elektrotechnikai gyár Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Villamos berendezéseket legolcsóbban készít Weisz villanyszerelési vállalat. Petőfi-tér 7. Telefon 1298.

Kárpitos-mester menekült, vállal mindennemű butorjavítást, elsörendűen és legolcsóbban. A közönség szives pártfogását kéri. Máv. Külső-fater, kocsi sz. 210. 228.

Vízvezeték és csengő javításokat jutányosan vállal Kollmann, Piac-utca 70.

Elcseserelném a főtérhez közel levő két kisebb szobából álló lakásomat olyan két nagyobb szobából álló lakással (lehet egész ház is), hol sertést és aprójószágot lehet tartani. Cimét kérem a kiadóban beadni.

Írógép javítások, kellekek megrendelhetők Merkar írógépvállalatnál. Piac-utca 8. Telefon 540.

Zálogban hagyott cca 6 kgr. valódi szegedi rózsapaprika 600 koronáért sürgösen eladó.

Zongora javítást, hangolást szakemberen, jutányosan vállal Liska, Batthyány-utca 10.

Német órákat adok és házhoz is megyek. Cim a kiadóhivatalban.

Óra ékszer javításokat szakemberen készít Kohn, Hunyadi-utca 12.

Koncz fest, tisztít legolcsóbban, kifogástalanul Arany János-utca 10.

Kárpitos munkák átdolgozását jutányosan vállal Debrenczszky kárpitos Halász 8.

Legszébben, legolcsóbban mos, vasal, tisztít gőzmosoda, Arany János-utca 54.

WIENER INTERNATIONALE MESSE

1921 szeptember 11-től 17-ig
Lakásbejelentés a mintavásár látogatóinak a **WIENER MESSE** lakáshivatalában, : : : WIEN, II. Aspernbrückengasse 2. : : :
A utazás megkönnyítését célzó mindenféle felvilágosítás az osztrák konzuli képviseletnél, valamint a Wiener Messe Irodájában, Wien, II. Aspernbrückeng. 2. és a tiszteletbeli képviselő **MENCZE HENRIK.**

Színház- hangverseny- és kino-mintavásár : 1921 szeptember 4-től 25-ig.

HENGERROVÁTKOLÁST

előnyös feltételek mellett legmodernebb gépeken azonnal eszközöl

Telefon **14-01.** Kereskedelmi öntvényeket és bitelesített sulyokat raktárról azonnal szállít. Mindenféle géppöntvényt 2 nap alatt szállít.

Hajdumegyei Vasöntöde és Gépgyár

Ujvárosi-ut 5. Engel és Társa

„ELEKTRA“ ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALAT.

Cégtulajdonos: **Gold Sándor,** Debreczen, Hatvan-u. 2. l. em.

Villanyvilágítás, motorok, csengők, berendezéseket és javításokat a legjutányosabban készít.

„KÜRTI“ CIPÓKRÉM

elsőrangú békebelli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyszemélyes **FLEISCHER MÓR.** Központi iroda Hatvan-utca 38.

Modern, villanyerőre berendezett kocsigyáramban

a legkényesebb izléseket is módomban van kielégíteni. Új kocsigyából állandó raktár. Megrendeléseket elfogadok. Ócskákát becselezlek és veszek. Javításokat elvállalok.

NEULÄNDER kocsigyára

Debreczen, Erzsébet-u. 28. Telefonszám 11-47.

Felelős szerkesztő: **Dr. HEGEDŰS LORÁNT**
Kiadó: **HEGEDŰS ÉS SÁNDOR** nyomdai és nyomdai részv. társ.